

สรุปและข้อเสนอแนะ

ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานโดยไม่สามารถค้นคว้าหาข้อเท็จจริงที่แน่นอนได้ว่าธุรกิจประเภทนี้ได้เริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อใด อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปที่ต่างกันคือ ทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ และเอเชีย ตามลำดับ ปรากฏว่าประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่เป็นต้นกำเนิดของระบบการธนาคารโดยเริ่มมีการดำเนินธุรกิจการธนาคารแล้วในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกายังเป็นดินแดนใหม่ที่เริ่มจะมีผู้คนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานและประเทศไทยยังอยู่ในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ต้นศตวรรษที่ 17) นอกจากนี้ประเทศอังกฤษยังมีอาณานิคมอยู่ในทวีปต่าง ๆ มากมายจึงทำให้ระบบการธนาคารของประเทศอังกฤษได้ถูกนำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินงานธนาคารของประเทศต่าง ๆ โดยทั่วไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยเมื่อเริ่มมีธุรกิจการธนาคารพาณิชย์นั้น โครงสร้างและระบบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศทั้งสองก็ได้รับอิทธิพลมาจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษเช่นเดียวกันในระยะเวลาดังกล่าวการพัฒนาธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เป็นไปอย่างรวดเร็วและเริ่มมีแนวโน้มที่จะแตกต่างออกไปจากระบบการธนาคารของประเทศอังกฤษทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกับตลอดจนการผสมผสานกันระหว่างชนชาติต่าง ๆ ที่อพยพเข้ามาอยู่ร่วมกันในประเทศ ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ วัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองซึ่งมีผลให้โครงสร้างและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไป อันอาจกล่าวได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้ายิ่งไปกว่าระบบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ สำหรับประเทศไทยนั้นถึงแม้ว่าโครงสร้างและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์จะมีพื้นฐานมาจากระบบอังกฤษก็ตาม แต่ในปัจจุบันอิทธิพลทางด้านการค้าและเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีบทบาทเป็นอันมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้นจึงทำให้

โครงสร้างและระบบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกับประเทศสหรัฐอเมริกามากขึ้น ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีโครงสร้างระบบการธนาคารที่คล้ายคลึงกับประเทศอังกฤษในลักษณะที่ว่าในระบบการธนาคารของประเทศมีธนาคารพาณิชย์เพียงประเภทเดียว ซึ่งจดทะเบียนการจัดตั้งภายใต้การอนุมัติของรัฐบาลของประเทศและดำเนินงานอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารกลาง (Central Bank) ของประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีระบบการธนาคารแบบสาขาเช่นเดียวกับระบบการธนาคารในประเทศอังกฤษซึ่งนับว่าเป็นระบบการธนาคารที่เหมาะสมกับประเทศไทยมากกว่าระบบธนาคารเดี่ยวซึ่งเป็นระบบการธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ก. ในสังคมไทยประชาชนในท้องถิ่นยังมีการศึกษาน้อย ดังนั้นจึงไม่สามารถจะจัดตั้งธนาคารท้องถิ่นได้เนื่องจากชาวมุขที่มีความรู้ความชำนาญซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั้นมาบริหารงาน

ข. สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในแต่ละภาคมีความเจริญไม่เท่าเทียมกัน ตามข้อเท็จจริง ระบบการค้าและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เริ่มในภาคกลาง ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจึงเกิดขึ้นในเมืองหลวงก่อนแล้วขยายสาขาออกไปสู่ชนบท ดังนั้นการมีระบบธนาคารสาขาจะช่วยให้เกิดการกระจายเงินทุนจากแหล่งที่เศรษฐกิจเจริญแล้วซึ่งมีความต้องการเงินทุนน้อยไปยังแหล่งที่กำลังพัฒนาและมีความต้องการใช้เงินทุนมากได้

ค. ระบบการเมืองของประเทศไทยยังไม่มีเสถียรภาพที่มั่นคงเพียงพอ การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปซึ่งจะมีผลให้ธนาคารท้องถิ่นจำต้องปิดกิจการเนื่องจากไม่สามารถปรับตัวได้ในขณะที่ธนาคารสาขาที่มีความมั่นคงเพียงพอและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ง่ายกว่า

สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะมีโครงสร้างระบบการธนาคารที่แตกต่างไปจากประเทศอังกฤษและประเทศไทย กล่าวคือ ธนาคารพาณิชย์จะแบ่งออกได้เป็น 2

ประเภท ได้แก่ State Banks และ National Banks ซึ่งจดทะเบียนการจัดตั้งภายใต้รัฐบาลประจำรัฐและรัฐบาลกลางตามลำดับ มีระบบการธนาคารที่เรียกว่า ระบบธนาคารเดี่ยวหรืออิสระซึ่งเกิดขึ้นจากการที่ชาวอเมริกันในสมัยก่อนมีความกลัวในเรื่องการผูกขาดอำนาจทางการเงินที่จะเกิดขึ้นถ้ามีระบบธนาคารแบบสาขา แต่ละมลรัฐก็ไม่ต้องการให้ธนาคารใหญ่จากมลรัฐอื่นเข้ามามีอิทธิพลในมลรัฐของตน นอกจากนี้การดำเนินงานของธนาคารจะถูกควบคุมและตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงานด้วยกัน ซึ่งได้แก่ The Comptroller of the Currency หรือ State Banking Authority, Federal Deposit Insurance Corporation และ Federal Reserve Bank เป็นต้น การจัดองค์การของธนาคารจะเป็นไปในลักษณะของการแบ่งแยกสายงานทางด้านการดำเนินงาน (Operation) และสายงานทางด้านการบริหาร (Management) ออกจากกันโดยเด่นชัดซึ่งเป็นลักษณะการจัดองค์การที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษและประเทศไทยเริ่มที่จะนำมาใช้ เป็นแบบอย่างการจัดองค์การในธนาคารของตนบ้าง

2. การขยายการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษจะขยายการดำเนินงานได้โดยการขยายสาขาและโดยการดำเนินงานในลักษณะของ Bank Holding Companies โดยมีธนาคารทำหน้าที่เป็นบริษัทแม่ (Holding Company) สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกาเนื่องจากข้อจำกัดทางกฎหมายในเรื่องระบบธนาคารเดี่ยวหรืออิสระทำให้การขยายการดำเนินงานของธนาคารเป็นไปในลักษณะของการมีธนาคารตัวแทน (Correspondent Bank) ภายในประเทศและ Bank Holding Companies แต่มีบริษัทหนึ่งต่างหากทำหน้าที่เป็นบริษัทแม่ (Holding Company) การขยายการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าได้อย่างกว้างขวางเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการหากำไร และสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงานอีกด้วย ส่วนการขยายการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นจะกระทำได้โดยการขยายสาขา นอกจากนี้ธุรกิจการธนาคารยังคงอยู่ในมือของตระกูลใหญ่ ๆ 2 - 3 ตระกูล ซึ่งมีเงินทุนมากและเป็นเจ้าของธุรกิจประเภทต่าง ๆ มากมายซึ่งในทางปฏิบัติอาจกล่าวได้ว่าเป็นการดำเนินงานในลักษณะของ Bank

Holding Companies เช่นกันโดยมีตระกูลนั้น ๆ ทำหน้าที่เป็นบริษัทแม่ (Holding Company) ซึ่งแต่เดิมเป็นไปในลักษณะที่ปราศจากมาตรการใด ๆ ในการควบคุม ดังนั้นรัฐบาลได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจึงได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมาควบคุม ซึ่งจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฉบับแก้ไข พ.ศ.2522

อย่างไรก็ดีธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยยังไม่สามารถขยายตัวได้อย่างเต็มที่ การเปิดสาขาในท้องถิ่นนอกกรุงเทพฯ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลเกรงว่าธนาคารพาณิชย์จะมีอิทธิพลทางการเงินต่อท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งธนาคารพาณิชย์จะต้องแก่ภาพพจน์ดังกล่าวโดยแสดงให้เห็นว่าการมีสาขาของธนาคารในท้องถิ่นนั้น ๆ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศเป็นส่วนรวม

3. การให้บริการในการรับฝากเงิน ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา มีการให้บริการในการรับฝากเงิน 3 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม (Demand Deposits) เงินฝากออมทรัพย์ (Savings Deposits) และเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ (Time Deposits) จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปรากฏว่าในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกานั้นประชาชนมากกว่าร้อยละ 90 นิยมฝากเงินประเภทบัญชีกระแสรายวันกับธนาคารและมีการใช้เช็คในการจ่ายเงินมากกว่าการใช้เงินสดซึ่งแตกต่างไปจากสถานการณ์ในประเทศไทยซึ่งผู้มีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันและนิยมใช้เช็คส่วนใหญ่ได้แก่ ธุรกิจการค้าและบุคคลบางคนที่มีฐานะทางการเงินดีเท่านั้น การใช้เช็คแทนเงินสดนั้นก่อให้เกิดผลดีทางด้านความสะดวกและปลอดภัยมากกว่าการใช้เงินสด ดังนั้นควรได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศไทยหันมานิยมในการใช้เช็คให้มากขึ้น ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยการให้ความรู้แก่บุคคลทั่ว ๆ ไปในเรื่องเช็คเพื่อให้สามารถใช้เช็คได้ในวิถีทางที่ถูกต้อง ยกเลิกการเก็บอากรแสตมป์สำหรับการใช้เช็ค และพยายามกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดการทุจริตอันเกิดจากการใช้เช็ค อาทิเช่น การห้ามใช้เช็คผู้ถือ (Bearer Cheque) โดยให้ใช้เช็คตามคำสั่ง (Order Cheque) แทน มีการนำบัตรเช็ค (Cheque Card) เข้ามาใช้ประกอบกับการจ่ายเช็ค เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนทั่ว ๆ ไปเกิดความเชื่อถือ

ในการใช้เช็คมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา มีการคิดค่าบริการหรือกำหนดให้ผู้ฝากเงินจะต้องมียอดเงินฝากชดเชย (Compensating Balance) ด้วยซึ่งไม่มีการปฏิบัติกันในประเทศไทย ส่วนในการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์นั้นธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสนใจในการดึงดูดเงินฝากประเภทนี้จากลูกค้ามากกว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ ซึ่งให้ความสำคัญกับเงินฝากประเภทออมทรัพย์น้อยมาก และสำหรับเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดนั้นธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีการให้บริการที่คล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าประเทศอังกฤษ แต่ควรจัดให้มีบริการในการรับฝากเงินแบบ Christmas Club, Vacation Club เพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนหรือประชาชนทั่ว ๆ ไปได้มีโอกาสสะสมเงินไว้ใช้ในเทศกาลปีใหม่หรือเพื่อการท่องเที่ยวได้บ้าง นอกจากนี้รัฐบาลควรจะสนับสนุนให้มีการประกันความมั่นคงในการฝากเงินแก่ประชาชนทั่วไปด้วยโดยจัดตั้งองค์การรับประกันเงินฝาก (Federal Deposit Insurance Corporation) ขึ้นบ้างในประเทศไทย

4. บริการในการโอนเงิน ในขณะที่ประเทศไทยมีความต้องการที่จะกระตุ้นให้ประชาชนหันมานิยมการใช้เช็คและตราสารทางการเงินอื่น ๆ อาทิเช่น ตั๋วแลกเงินของธนาคาร เช็คสั่งจ่ายของธนาคาร และอื่น ๆ อีกในการจ่ายเงินแทนเงินสดนั้น ระบบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาได้วิวัฒนาการก้าวหน้าต่อไปอีกในเรื่องการโอนเงิน กล่าวคือได้มีการนำวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งอาศัยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในงานธนาคารแทนการใช้เช็คและตราสารทางการเงินอื่น ๆ ซึ่งได้เพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งธนาคารในประเทศทั้งสองไม่สามารถที่จะให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้วิธีการซึ่งอาศัยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์นั้นทำให้ธนาคารสามารถให้บริการในการโอนเงินได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และสามารถลดปริมาณการใช้เช็คได้อีกด้วย อาทิเช่น ลูกค้าสามารถที่จะสั่งให้ธนาคารโอนเงินออกจากบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือให้หนี้ให้กับเจ้าหนี้ต่าง ๆ ซึ่งมีบัญชีเงินฝากอยู่ในธนาคารอื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องจ่ายเงินสดหรือออกเช็คส่งไปให้เจ้าหนี้ นอกจากนี้ลูกค้า

ยังสามารถให้บริการฝากผ่านจากธนาคารได้ โดยสั่งให้ธนาคารของคนฝากเงินจำนวนที่ต้องการไป เข้าบัญชีของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คนซึ่งมีบัญชีเงินฝากในธนาคารต่าง ๆ กันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอังกฤษลูกค้าที่มีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันกับธนาคารหนึ่งยังสามารถที่จะฝากเงินและถอนเงิน ณ สาขาต่าง ๆ ของธนาคารของเขาหรือ ณ ธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ในประเทศอังกฤษซึ่งเขาไม่มีบัญชีเงินฝากอยู่ก็ได้แต่ภายในจำนวนเงินที่กำหนดไว้ สำหรับในประเทศไทยนั้นการโอนเงินส่วนใหญ่เป็นการโอนเงินโดยใช้เช็ค ตราสารทางการเงินอื่น ๆ โทรเลขและโทรศัพท์ ส่วนการใช้อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการดำเนินงานซึ่งต้องการการปรับปรุงแก้ไขปัญหาขั้นพื้นฐานเสียก่อนในเรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านนี้ การติดต่อดูสารของประเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพ และราคาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีราคาสูง ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขได้โดยการส่งพนักงานไปศึกษาอบรมและฝึกงานยังต่างประเทศ กระตุ้นให้รัฐบาลจัดระบบโทรคมนาคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งเสริมให้มีการผลิตอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นภายในประเทศหรือรัฐบาลควรยกเว้นภาษีสำหรับอุปกรณ์เหล่านี้เพื่อให้มีราคาถูกลง เป็นต้น นอกจากนี้ธนาคารอาจนำเอาระบบโทรพิมพ์ (Telex) มาปรับปรุงใช้ในการโอนเงินระหว่างธนาคารภายในประเทศได้อีกวิธีหนึ่งด้วย

5. การให้บริการพิเศษ ในการดำเนินธุรกิจการธนาคารพาณิชย์นั้นจำเป็นต้องมีการติดต่อใกล้ชิดกับลูกค้าประชาชนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นความสำเร็จในการดำเนินงานของธนาคารจึงขึ้นอยู่กับลูกค้าประชาชนว่าจะให้ความสนใจและใช้บริการจากธนาคารนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้ธนาคารควรที่จะค้นหาอยู่เสมอว่าลูกค้าประชาชนมีความต้องการบริการใดจากธนาคารและพยายามสร้างสรรค์บริการใหม่ ๆ เหล่านี้ขึ้นมา เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าประชาชน เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า ธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐ-

อเมริกาจะมีความก้าวหน้าในด้านการพัฒนาประดิษฐ์คิดค้นบริการใหม่ ๆ ขึ้นมาอยู่เสมอ ทั้งนี้ เนื่องจากการแข่งขันในระบบธนาคารมีมาก ธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาจึง จำเป็นที่จะต้องทำให้ธนาคารของตนเป็นที่น่าสนใจในการดึงดูดลูกค้าด้วยการให้บริการพิเศษ เหล่านี้ อาทิเช่น การรับฝากเงิน - ถอนเงิน - และโอนเงินด้วยเครื่องอัตโนมัติ (Automated Teller Machine) บริการตู้รับเงินพิเศษ (Lock Box) เป็นต้น ส่วน ประเทศอังกฤษนั้นธนาคารพาณิชย์มีการให้บริการพิเศษแก่ลูกค้า เช่นกันซึ่งในบางประเภทจะมี ลักษณะคล้ายคลึงกับบริการพิเศษของธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา อาทิเช่น การ ให้เช่าตู้നിรัย บัตรเครดิต (Credit Card) บริการในการดูแลรักษาผลประโยชน์และ การลงทุน เป็นต้น แต่บริการพิเศษส่วนใหญ่ในประเทศอังกฤษเป็นบริการที่มีมานานแล้ว และได้คำนึงการให้บริการต่อไปเนื่องจากประเพณีนิยมมิใช่เป็นบริการที่คนคว่ำขันใหม่ ดัง เช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพราะในประเทศอังกฤษมีธนาคารพาณิชย์เป็นจำนวน น้อยระบบการธนาคารตกอยู่ในมือของธนาคารใหญ่ ๆ 3-4 ธนาคาร การแข่งขันจึงมีไม่ มากนักอีกทั้งชาวอังกฤษมีแนวความคิดแบบอนุรักษ์นิยม (Conservative) ทำให้ความ กระจือร้อนที่จะคิดค้นบริการใหม่ ๆ ให้กับลูกค้ามีอยู่น้อย สำหรับในประเทศไทยบริการ พิเศษที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับลูกค้ายังมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับบริการพิเศษในประเทศ อังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา บริการพิเศษเหล่านี้ได้แก่ การให้เช่าตู้നിรัย การ จ่ายเงินด้วยเครื่องอัตโนมัติ (Cash Dispenser) บัตรเครดิต (Credit Card) และ การให้บริการนอกสถานที่บางประเภท การที่ธนาคารในประเทศไทยให้บริการพิเศษแก่ ลูกค้าได้ไม่มากนักอาจมีสาเหตุหลายประการคือ ประการแรก ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่อนุมัติให้กระทำได้เพราะถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจอื่นที่ไม่ใช่การธนาคารพาณิชย์ ประการที่สอง ระบบโทรคมนาคมในประเทศไทยยังไม่ดีพอ ทั้งนี้เพราะบริการพิเศษส่วน มากจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์เข้าช่วย ประการที่สาม ทัศนคติของคนไทยเปลี่ยนแปลงได้ยาก ประชาชนไม่ค่อยมีความเชื่อถือในบริการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ของธนาคาร และประการที่สี่ การแข่งขันในระบบการธนาคารพาณิชย์ในประ- เทศไทยยังมีไม่มากนัก ดังนั้นเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนในประเทศไทยได้รับบริการพิเศษ

ใหม่ ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยทั่วไป ธนาคารแห่งประเทศไทยควรผ่อนผันในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์มีบริการพิเศษต่าง ๆ ได้มากพอที่จะสนองความต้องการแก่ลูกค้าในทุกระดับ และส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันในด้านกาให้บริการกันให้มากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลควรจะได้ปรับปรุงระบบโทรคมนาคมที่เป็นอยู่ให้มีประสิทธิภาพที่ดี และธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ควรจะมีการโฆษณาหรือให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้บริการของธนาคารเป็นที่รู้จักและเข้าใจของคนทั่วไป

อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์ในประเทศทั้งสามก็ได้ตระหนักว่าการให้บริการพิเศษเป็นวิถีทางในการดำเนินธุรกิจการธนาคารอย่างหนึ่งที่ต้องกระทำเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรมากขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมและสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างทั่วถึง อาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้กลายเป็นผู้นำในด้านนี้โดยเฉพาะซึ่งทั้งธนาคารพาณิชย์ในอังกฤษและประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะนำบริการพิเศษต่าง ๆ เหล่านั้นเข้ามาใช้ในการให้บริการแก่ลูกค้าในประเทศของตนบ้าง

6. การให้สินเชื่อของธนาคาร ในประเทศไทยธนาคารพาณิชย์มีการให้สินเชื่อประเภทเงินเบิกเกินบัญชีแก่ลูกค้า เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ สินเชื่อประเภทนี้เป็นที่นิยมกันมากในระบบการธนาคารของประเทศอังกฤษในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความต้องการที่จะยกเลิกสินเชื่อประเภทนี้เนื่องจากก่อให้เกิดข้อเสียแก่ธนาคารผู้ให้กู้ยืมมากกว่าข้อดีซึ่งธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวนี้จึงไม่มีการให้สินเชื่อเงินเบิกเกินบัญชีแก่ลูกค้าของตนแต่นิยมที่จะให้สินเชื่อในประเภทเงินกู้ (Loans) มากกว่า ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีการให้เงินกู้แก่ลูกค้าในประเภทต่าง ๆ และเพื่อวัตถุประสงค์ต่างกันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้กู้ยืมเพื่อการอุปโภคบริโภค (Consumer Loans) ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ในอังกฤษและประเทศไทยมีการให้กู้ยืมเพื่อการอุปโภคบริโภคในอัตราที่ไม่มากนักซึ่งในประเทศไทยนั้นธนาคารควรจะได้มีการสนับสนุนในการให้กู้ยืมประเภทนี้มากขึ้นเพื่อช่วยเหลือชนชั้นกลาง (Middle Class) ให้มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ และอื่น ๆ อีก แต่ทั้งนี้รัฐบาลจะต้องช่วยเหลือ

โดยการจัดระบบในเรื่องการโยกย้ายที่อยู่และการเปลี่ยนชื่อบุคคลให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อลดหนทางที่จะก่อให้เกิดการทุจริตในการกู้ยืม นอกจากนี้ยังควรพยายามชักจูงให้คนไทยเกิดนิสัยในการใช้จ่ายแต่พอสมควรและกู้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็นซึ่งเขามีความสามารถเพียงพอที่จะใช้คืนธนาคารได้

นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกายังมีการให้กู้ยืมโดยมีธนาคารตั้งแต่ 2 ธนาคารขึ้นไปร่วมกันให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายเดียวกัน (Syndicated Loans) ซึ่งได้ถูกนำมาเป็นแบบอย่างในการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษและประเทศไทยอีกด้วย การกำหนดยอดดุลชดเชย (Compensating Balance) ในการกู้ยืมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดให้ลูกค้าปฏิบัติตามในขณะที่เงื่อนไขดังกล่าวไม่มีปฏิบัติในประเทศอังกฤษและประเทศไทย ส่วนการให้สินเชื่อเพื่อการซื้อลดตั๋วเงินนั้นในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา มีการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน คือมีการซื้อขายลดตั๋วเงินเพื่อการส่งซื้อสินค้าระหว่างประเทศกันอย่างกว้างขวาง สำหรับในประเทศไทยนั้นการซื้อขายลดตั๋วเงินทางค่านต่างประเทศ เป็นการซื้อขายกันในขอบเขตที่จำกัดเนื่องจากประเทศไทยขาดตลาดเงิน (Money Market) เพื่อการรับซื้อลดตั๋วเงิน ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจึงให้สินเชื่อเพื่อการซื้อลดตั๋วเงินภายในประเทศมากกว่าตั๋วเงินภายในประเทศที่ธนาคารรับซื้อส่วนใหญ่ ได้แก่ เช็ค ซึ่งแตกต่างจากการปฏิบัติในการรับซื้อลดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่มีบริการในการรับซื้อลดเช็คแต่อย่างใด ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนให้มีตลาดการเงิน (Money Market) ขึ้นในประเทศไทย เพื่อช่วยให้การซื้อขายลดตั๋วเงินตลอดจนตราสารทางการเงินอื่น ๆ สามารถกระทำได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นผลให้ระบบการเงินของประเทศขยายตัวมากขึ้น

สำหรับการให้สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศนั้น กล่าวได้ว่า ธนาคารพาณิชย์ในประเทศทั้งสามจะมีวิธีการให้สินเชื่อที่คล้ายคลึงกันเนื่องจากใช้วิธีปฏิบัติในเรื่องการค้าระหว่างประเทศที่เป็นหลัก เกณฑ์อันเดียวกันนั่นเอง